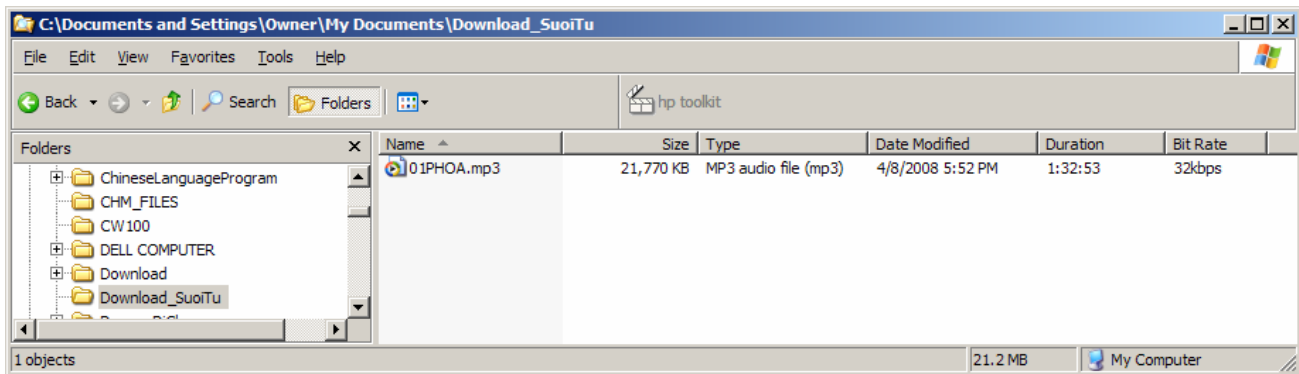

5. Cách Chỉnh Sửa (edit) Dùng Wavepad

5.1 Cách hạ tải files từ mạng xuống máy.

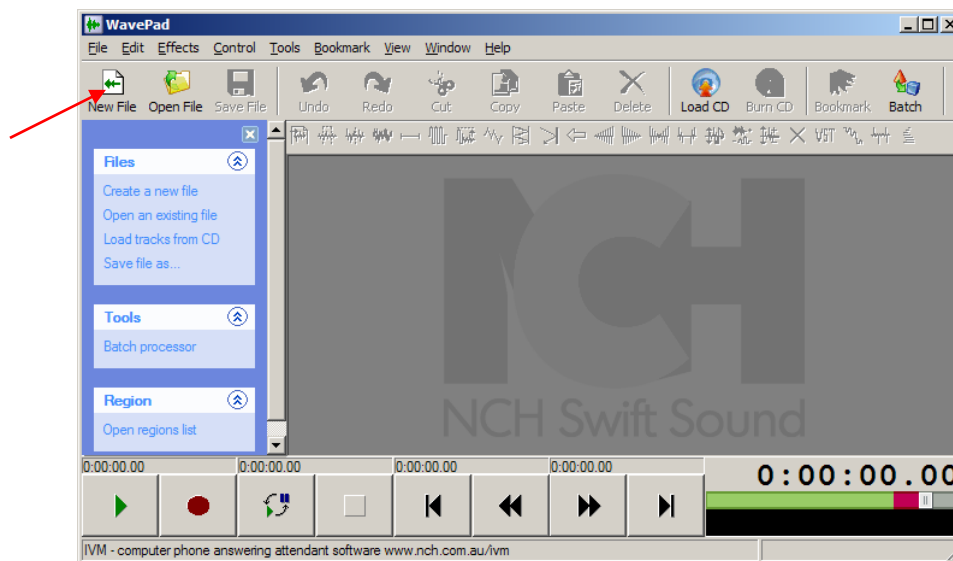
Trước hết phải hạ tải các bài giảng hoặc kinh vào đĩa cứng (hard disk) trong một thư mục(folder) nào đó, thí dụ “Download_SuoiTu”. Các files này phần lớn lưu trên mạng theo dạng mp3, thí dụ 01PHOA.mp3 như hình sau đây.

Hình 1. Hạ tải 01PHOA.mp3 vào thư mục

5.2 Cách khởi động WavePad

Khởi động Wavepad bằng cách nhấn đúp (2 lần liên tiếp) vào biểu tượng Wavepad trên desktop. Màn Wavepad hiện ra như sau đây.

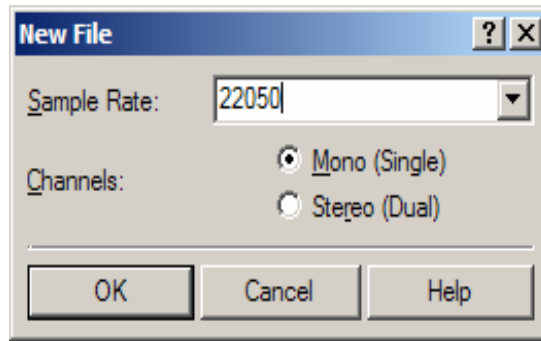

Hình 2 Khung

Wavepad chính sau khi được khởi động

5.3 Cách mở file

Mở một file mới bằng cách nhấn vào biểu tượng **New File**. Biểu tượng này nằm bên trên phía trái của thanh mệnh lệnh. Khung hình **New File** xuất hiện.

Hình 3. Điền chi tiết vào khung New File

Điền chi tiết về file muốn mở như sau:

- Chọn **Sample Rate** : 22050 (cho bài giảng). Chọn 44100 cho âm nhạc.

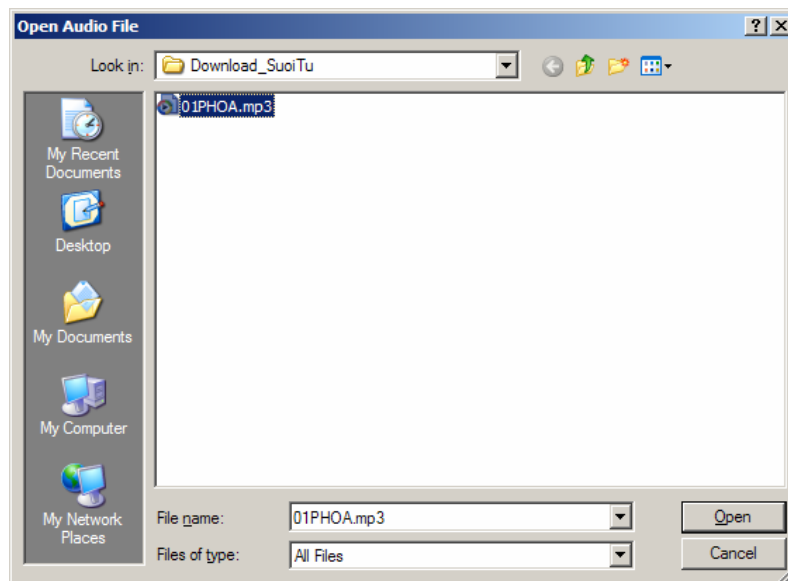
- Chọn **Channels**: **Mono** (cho bài giảng hoặc **Stereo** cho âm nhạc)

Nhấn vào **OK** để đóng khung này lại.

Lưu Ý: Nếu muốn mở một file đã được hạ tải và lưu sẵn trong máy (hard disk) nhấn vào biểu tượng **Open File** nằm kế bên biểu tượng **New File**.

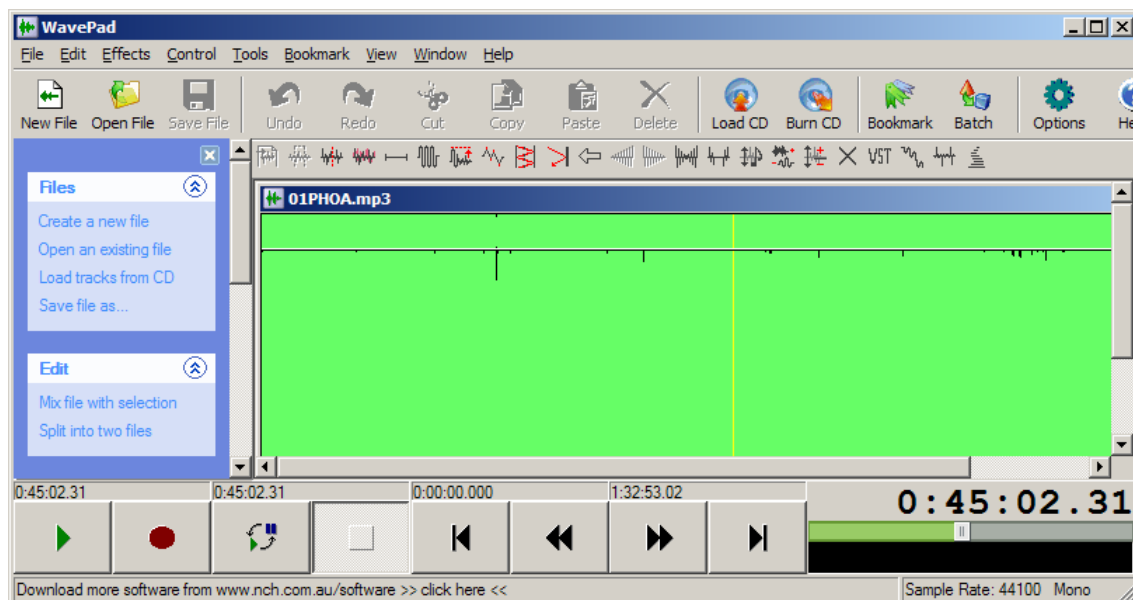
5.4 Cách Nạp file vào Wavepad

Khi màn **Open Audio File** hiện ra, tìm file đã hạ tải từ trước và nhấn chuột vào tên của file này để chọn, kế tiếp nhấn chuột vào nút **OPEN**, nút này nằm phía dưới bên tay phải của màn **Open Audio File** để đưa file vào Wavepad. như trong Hình.

Hình 4. Chọn file để đưa vào

Sau khi file được nạp vào, màn chính của Wavepad hiện ra các sóng âm (thanh) như sau.

Hình 5. Màn Wavepad với sóng âm thanh được đưa vào

5.5 Các lệnh thông dụng dùng để chỉnh sửa (Edit)

Sau đây là một số mệnh lệnh thông dụng dịch từ Anh ngữ sang Việt Ngữ để người sử dụng làm quen với các lệnh này trong việc chỉnh sửa các file dùng Wavepad.

Bảng kê các mệnh lệnh/từ thông dụng

Anh Ngữ	Việt Ngữ	Cách thực hiện
Selected region	Chọn vùng	Dùng chuột (nút bên trái) nhấn vào một điểm trên vùng có sóng, vẫn giữ nguyên ngón tay trên nút trái và kéo con trỏ (cursor) về phía trái hoặc phía phải để chọn vùng. Muốn chọn nguyên cả file, đề hai phím Ctrl và A cùng một lúc (Ctrl+A)
Copy to New	Sao/Tạo file mới từ một phần file hiện có	Tạo một file mới. Chọn một vùng như trên, sau đó dùng chuột nhấn vào nút Edit trên thanh mệnh lệnh, tiếp đến Copy to New , kết quả là có một file mới, tạo ra từ một phần của file hiện có.
Cut	Cắt	Cắt bỏ vùng (phần) đã chọn trước (Ctrl+X). Chọn vùng như chỉ ở trên. Dùng Ctrl+X để cắt vùng đã chọn ra khỏi file chính, nhưng vẫn được giữ lại trong bộ nhớ tạm để có thể dán vào chỗ khác dùng lệnh Ctrl+V.
Paste	Dán	Dán (Ctrl+V). Chỉ có thể dùng được lệnh này sau khi dùng (Ctrl+X) hoặc (Ctrl+C).
Copy	Sao	Sao lại (Ctrl+C). Sau khi chọn vùng, dùng lệnh “Sao” (Ctrl+C) để chép ra một hay nhiều đoạn giống như đã chọn, trên bất cứ chỗ nào trên file.
Delete	Xóa	Khi xóa một đoạn nào đã được chọn từ trước, đoạn đó sẽ mất đi vĩnh viễn, lệnh này không giống như lệnh cắt (cut). Nếu thay đổi ý kiến sau lệnh này dùng lệnh Undo (hồi).
Undo	Hồi	Lệnh này trả file về điều kiện cũ.

Select to start	Chọn vùng từ đầu	Dùng phím Shift và Home cùng một lúc. Dùng con trỏ để đánh dấu chỗ muốn chọn. Sau đó dùng phím (Shift+Home) để chọn vùng, vùng này bắt đầu từ chỗ đã chọn cho đến bắt đầu file.
Select to end	Chọn vùng đến cuối	Dùng phím Shift và End cùng một lúc. Dùng con trỏ để đánh dấu chỗ muốn chọn. Sau đó dùng (Shift+End) để chọn vùng, vùng này bắt đầu từ chỗ đã chọn cho đến cuối file.
Trim	Xén	Để xén bớt phần dư ở đầu hoặc cuối một file vừa mới thu. Chọn vùng xong dùng Ctrl+T.
Trim	Xén từ đầu file	Để xén bớt từ đầu của một file cho đến điểm hiện tại. Dùng Edit , tiếp Trim Start . Trước hết dùng chuột để đánh dấu một điểm rồi dùng lệnh Trim Start .
Trim	Xén tới cuối file	Để xén bớt từ một điểm hiện tại của một file cho đến cuối của đoạn file đó. Dùng Edit , tiếp Trim End . Trước hết dùng chuột để đánh dấu một điểm rồi dùng lệnh Trim End .
Split Into two at this point	Phân file từ điểm này	Dùng lệnh này để phân một file hiện có ra thành 2 file. Trước hết dùng chuột đánh dấu điểm muốn phân file, sau đó dùng Edit trên thanh mệnh lệnh, kế tiếp là Split into two at this point (chia file làm đôi từ điểm này). Cần thận khi dùng lệnh này vì sau khi xong động tác này không thể hồi (undo) được.
Insert File	Chèn file	Dùng Edit , tiếp là Insert File để chèn một file nào đó vào một điểm trong file hiện hữu, hoặc chèn lên trên một đoạn file đã chọn.
Insert Silence	Chèn một khoảng (im) lặng	Dùng để chèn một khoảng lặng vào một thời điểm trong file hoặc chèn chồng lên trên một vùng đã chọn trước.
Silent Select Region	Chèn một vùng (im) lặng	Dùng để xóa âm một vùng đã chọn. Dùng lệnh này để xóa một vùng vì bị nhiễu âm hoặc tiếng động mà không làm thay đổi thời lượng.

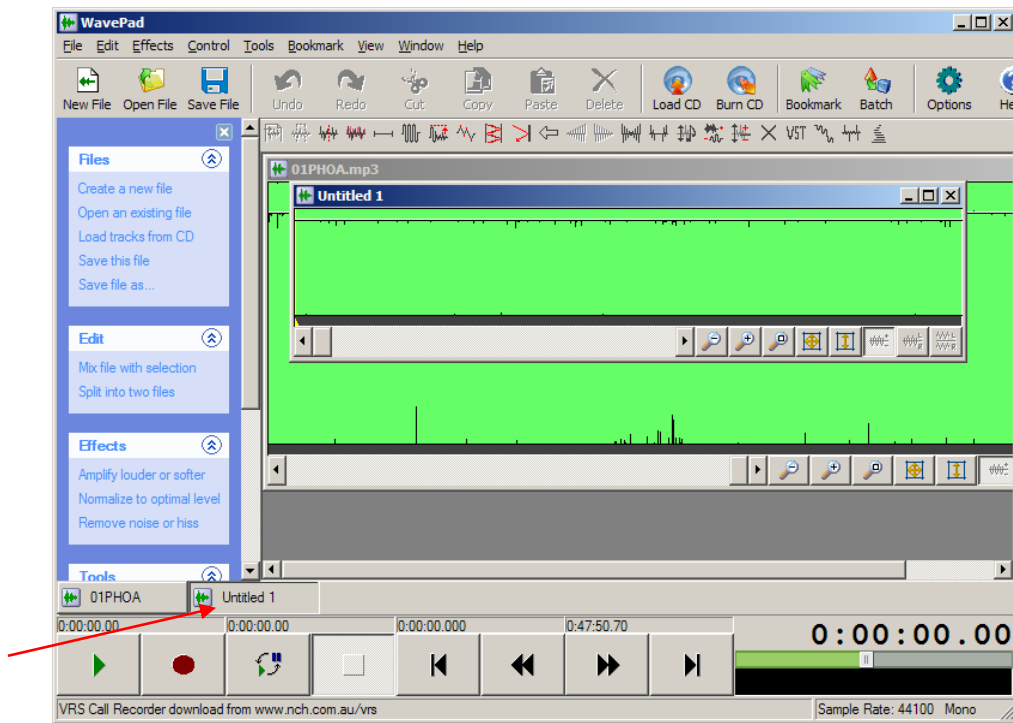
5.6 Cách split file trong Wavepad

Muốn chia đôi một file thành 2 file dùng lệnh “**Split into two at this point**” (chia file làm đôi từ điểm này) trước hết dùng chuột để đánh dấu một điểm muốn chia file, sau đó dùng lệnh “**Split into two at this point**”. Để tránh việc ngắt file giữa chừng một câu giảng hay một dòng nhạc nên nghe thử trước khi thực hiện lệnh này.

5.7 Cách Nghe Thử Wavepad

Muốn nghe thử một đoạn trên màn Wavepad, chọn vùng sau đó nhấn vào nút Play màu xanh ở bên tay trái phía dưới của màn hình.

Khi đã vừa ý và sẵn sàng để phân file, dùng chuột để đánh dấu điểm muốn cắt rồi nhấn vào nút **Edit** ở phía trên của màn Wavepad, kế tiếp là lệnh **Split into two at this point** (chia file làm đôi từ điểm này).

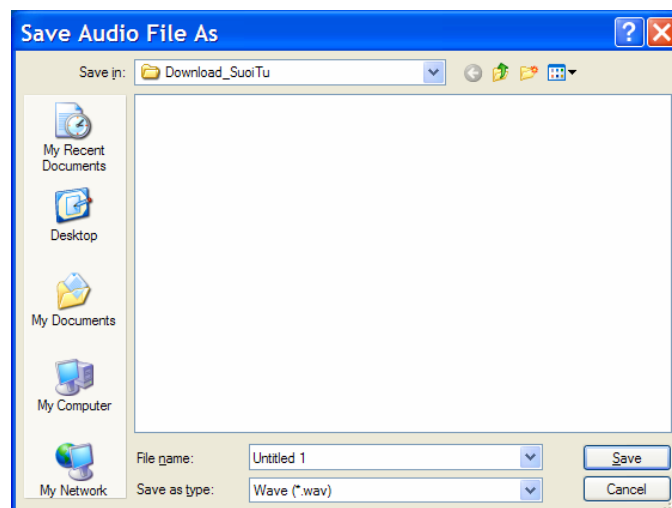

Hình 6. Màn Wavepad sau khi file được chia đôi, file Untitled1 được chọn.

Sau khi thực hiện động tác này, màn chính Wavepad có thêm một khung nhỏ xuất hiện, khung này có tên là “Untitled1” là đoạn thứ hai của 2 đoạn file. Khung nữa là đoạn thứ nhất của file, khung này vẫn giữ tên cũ.

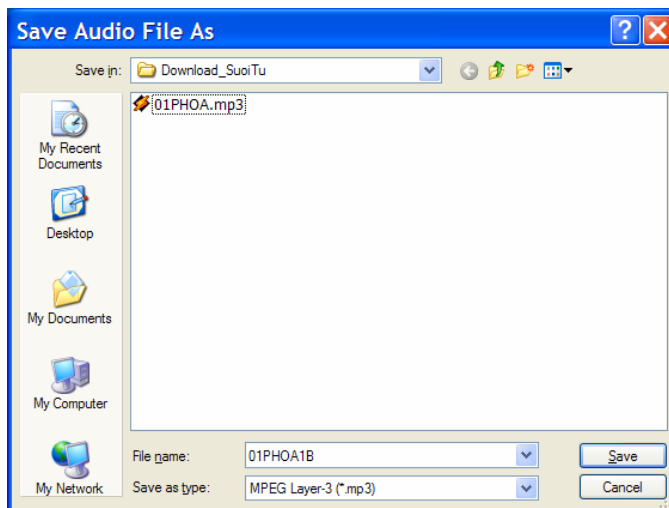
5.8 Cách lưu trữ file vào bộ cứng - Phần cuối

Có thể lưu đoạn 1 hoặc đoạn 2 vào đĩa cứng mà không theo thứ tự nào. Để lưu đoạn 2 (cuối) chỉ cần đổi tên “Untitled1” để lưu vào đĩa cứng, thí dụ đặt tên là PhapHoa1B. Lưu ý trước khi lưu, phải kiểm soát lại là file này được chọn. Khi được chọn, khung hình file “Untitle1” được tô đậm và nút có tên “Untitled 1” ở phía dưới bị nhận thụt vào trong. Dùng chuột nhấn vào **File** nằm trên thanh mệnh lệnh chính ở phía trên khung Wavepad, kéo chuột xuống lệnh **Save File As** và nhấn vào lệnh này. Màn **Save Audio File As** hiện ra như sau:

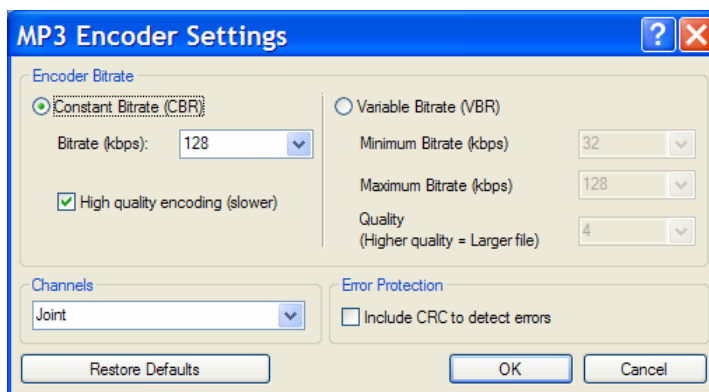
Hình 7. Màn lưu file sau khi file được chia đôi, file Untitled1 được chọn.

Đổi Untitled 1 thành 01PHOA1B trong khung ngang hàng với tựa đề File Name. Đổi dạng file bằng cách bấm chuột vào nút có hình V trong khung ngang hàng tựa **Save as type** và chọn MPEG layer-3 để chọn MP3. Cũng có thể chọn dạng khác như Wave MPEG-4 audio.

Hình 8. Chọn tên và dạng file để lưu vào thư mục Download_SuoiTu.

Sau khi chọn tên xong nhấn vào nút **Save** bên tay phải để lưu file này. Nếu muốn lưu vào chỗ khác hơn là mặc định (default) dùng chuột nhấn vào khung ngang với tựa **Save in** để chọn thư mục mình muốn.

Hình 9. Điền chi tiết để lưu mp3 file.

Khi màn **MP3 Encoder Settings** hiện ra điền vào các thông số sau đây để lưu file dưới dạng mp3:

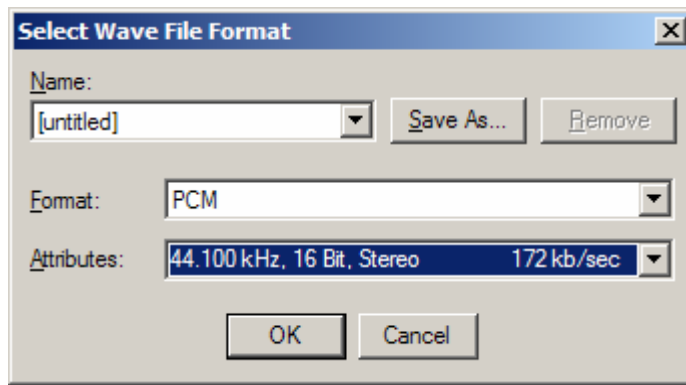
- Chọn **BitRate** : 64 kbps (cho bài giảng). Chọn số cao hơn cho âm nhạc.
- Chọn **Channels**: **Mono** (cho bài giảng hoặc **Stereo** cho âm nhạc). Click OK khi xong.

5.9 Cách lưu trữ file vào bộ cứng - Phần đầu

Sau khi đã lưu phần thứ hai kế tiếp là lưu phần thứ nhất. Đặt tên phần này là 01PHOA1A. Dùng chuột nhấn vào nút có tên 01PHOA phía dưới của khung Wavepad để chọn file này, sau đó nhấn vào **File**, kế tiếp **Save file as**. Khi màn **Save Audio File As** hiện ra điền vào các chi tiết như trên. Xin lưu ý trong thí dụ này file lưu sẽ có dạng Wave thay vì mp3.

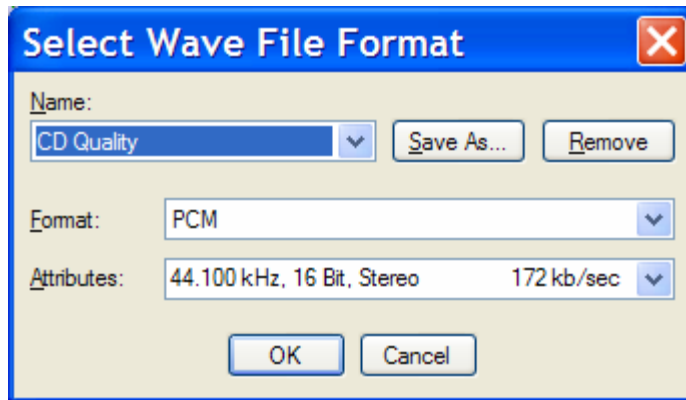
Khi màn **Select Wave File Format** hiện ra điền vào các chi tiết như sau:

- Chọn **Sample Rate** : 22050 (cho bài giảng). Chọn 44100 cho âm nhạc.
- Chọn **Channels**: **Mono** (cho bài giảng hoặc **Stereo** cho âm nhạc)

Hình 10. Điền chi tiết để lưu Wave file.

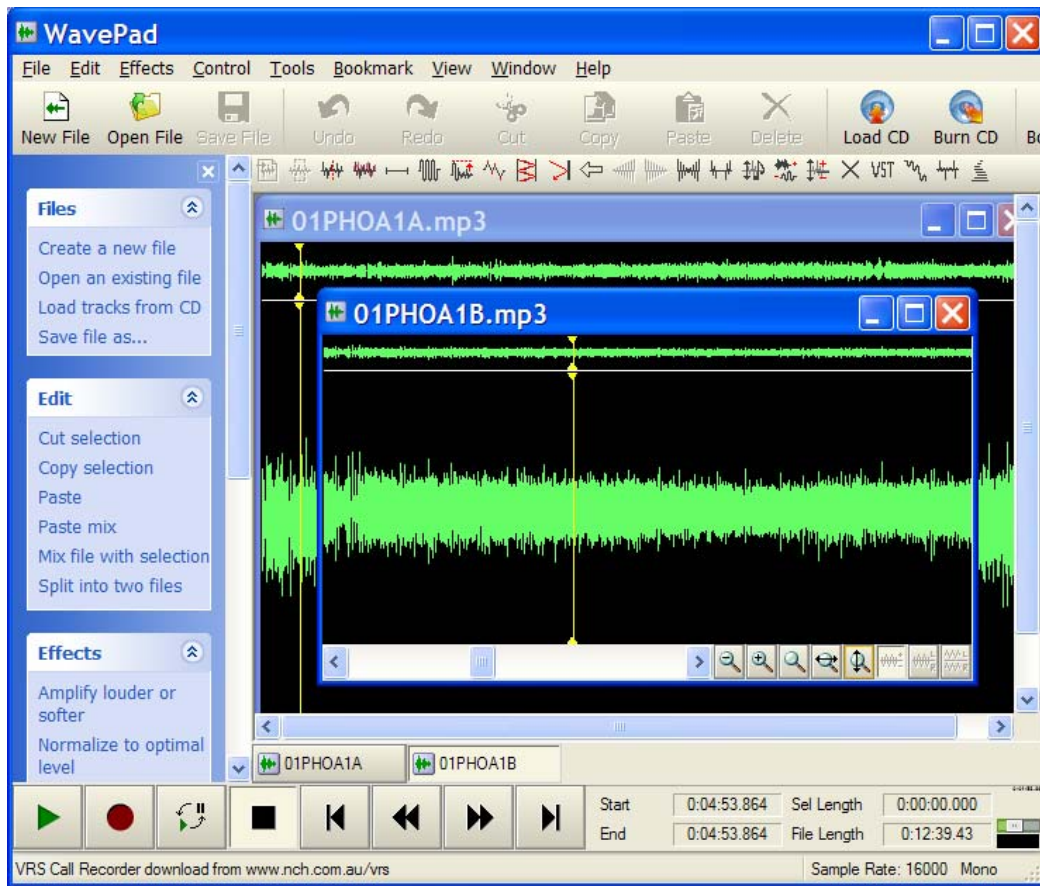
Cũng có thể chọn CD quality nếu dùng file này để ghi CD

Hình 11. Điền chi tiết để lưu Wave file.

Xong nhấn nút OK.

Sau khi lưu trữ 2 file này xong, màn sẽ giống như hình sau. Bây giờ file 01PHOA được phân chia thành 2 file, file đầu có tên là 01PHOA và file cuối là 01PHOB. Có thể chọn và nghe thử hai file vừa tạo ra để kiểm chứng lại trước khi xuất ra khỏi chương trình Wavepad.

Hình 12. File có tên PhapHoa1A và PhapHoa1B.

Muốn xuất chỉ cần nhấn chuột vào chữ X nằm trên màn đỏ ở góc trái của màn Wavepad hoặc nhấn chuột vào lệnh File sau đó Exit. .